

บทบรรณาธิการ

กฎที่ไม่ควรพิสูจน์

จิรวัดก์ สดางวงศ์วิวัฒน์

ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนพระรามหก กรุงเทพฯ 10400

LAWS THAT SHOULD NOT BE TRUE IN PHARMACOLOGY

Chiravat Sadavongvivad

*Department of Pharmacology, Faculty of Science, Mahidol University
Rama VI Road, Bangkok.*

SUMMARY

The Laws of C. Northeote Parkinson are not laws of nature; they are proposed to ridicule behaviors that fit them. Calling "Action expands to fill the void created by human failure" a law sardonically conceals the laughter on the predictable inanities of the lesser-souls.

Progress in pharmacology, like most other fields, depends on the works of professionals from many disciplines. This fact in no way undermines the strength of the profession; but inability to follow new progress in pharmacology which is multidisciplinary, will be a serious failure of professional pharmacologist. Attracting experts in other fields into the profession and strengthening the multidisciplinary bases of pharmacology is a more preferable attitude than responding, with full-proof of insecurity, in the manners of Parkinson's Law.

ศาสตราจารย์ ปาร์กินสัน (C.Northeote Parkinson) เป็นชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียงเลื่องลือทั่วโลกเมื่อเขาเสนอทฤษฎีแรกเกี่ยวกับระบบงานว่า

"งานจะขยายตัวจนเต็มเวลาที่ให้ไว้เพื่อปฏิบัติ"

แม้ว่าทฤษฎีนี้จะตั้งขึ้นโดยมีเจตนาประชดสังคมในเชิงตลกขบขัน แต่ก็มีผู้เห็นด้วยและอ้างถึงอย่างจริงจังบ้าง ๑ ศาสตราจารย์ผู้นี้ได้เสนอทฤษฎีนี้ออกมาขณะที่มาทำการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยลิงคอล์น ใน พ.ศ. ๒๕๐๑ ในปี ๒๕๒๒ ก็ได้เสนอทฤษฎีนี้อีกข้อหนึ่งว่า

"กิจกรรมจะขยายตัวจนเต็มช่องว่างที่เกิดจากความล้มเหลว" และยังสามารถอธิบายเพิ่มเติมว่า ความล้มเหลวในระบบ จะดึงดูดพลังจากภายนอกให้เข้ามายึดครอง พร้อมกับเสนอว่า เมื่อใดที่มีการแพ้และชนะกัน สาเหตุมิได้เป็นเพราะความแข็งแกร่งของผู้ชนะ แต่เป็นเพราะความอ่อนแอที่สืบเนื่องมาจากความล้มเหลวของฝ่ายที่แพ้

เภสัชวิทยามีใช้ระบบงาน และไม่มีคุณสมบัติตามทฤษฎีของปาร์กินสัน แต่กลุ่มนักเภสัชวิทยาอาจแสดงพฤติกรรมตามทฤษฎีทั้งสองได้ และส่งผลถึงวิชาโดยทางอ้อม

การค้นพบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นความสำเร็จของนักวิจัย และเป็นกำลังเสริมขึ้นแก่สาขาวิชา แต่นักวิจัยที่ค้นพบความรู้ในสาขาหนึ่ง อาจอยู่ในวิชาชีพสาขาอื่นก็ได้ เช่น ความรู้ทางสรีรวิทยาเป็นผลงานร่วมกันของนักเคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา ตลอดจนนักเภสัชวิทยาและนักสรีรวิทยาเอง ความเจริญในสาขาวิชาการสาขาหนึ่ง จะเป็นกำลังของนักวิชาการสาขานั้นไม่ว่าใครจะค้นพบก็ตาม ตรงกับที่นักวิชาการในสาขาโดยตรงนั้น สามารถเข้าใจ และสามารถรวมกับความเชี่ยวชาญของตนให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น ความอ่อนแอของกลุ่มนักวิชาการจะเกิดขึ้นเมื่อความเจริญในสาขาวิชามาจากการค้นพบของนักวิชาการสาขาอื่น โดยตนเองไม่สามารถเข้าใจ ติดตามความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น ความล้มเหลวของวิชาชีพเกิดขึ้นด้วยเหตุนี้ และผู้ยึดวิชาชีพมักประพฤตินิสัยในลักษณะที่ทฤษฎีทั้งสองข้อของปาร์กินสันพยากรณ์ไว้

ทฤษฎีของปาร์กินสันไม่ใช่เป็นทฤษฎีของธรรมชาติและมักไม่เป็นจริง แต่ก็มีผู้ที่ประพฤติดันให้ตรงกับที่ว่าไว้และกลายเป็นตัวตลกอยู่เนือง ๆ การที่เรียกว่าเป็นทฤษฎี ก็เป็นการเพิ่มความตลกในเชิงที่ว่า ตัวตลกทั้งหลายจะประพฤติดังตามทุกที ตัวอย่างที่ติดากอันหนึ่งเกิดขึ้นไม่กี่ปีก่อนนี้เอง เกี่ยวกับทฤษฎีคณิตศาสตร์ Catastrophy Theory ในเวลาเพียงไม่กี่ปีหลังจากตั้งทฤษฎีนี้ขึ้น นักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ มีความตื่นตัวอย่างมากเพราะมองเห็นว่าทฤษฎีนี้อาจใช้อธิบายหรือพยากรณ์ตั้งแต่การเกิดระบบจักรวาล จนถึง การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและฉับพลันในระบบเศรษฐกิจ

สังคมและปรากฏการณ์ทางชีววิทยาต่าง ๆ Rene Thom นักคณิตศาสตร์ฝรั่งเศส เจ้าของทฤษฎีกล่าวอย่างมั่นใจว่า นักวิจัยที่ทำการทดลองทั้งหลาย เช่น พวกที่ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต มีวาทะหมกมุ่นอยู่กับงานระดับต่ำที่ไม่มีความสำคัญ มีแต่นักคณิตศาสตร์เท่านั้นที่สามารถใช้ความคิดเพื่อเข้าใจธรรมชาติได้ นักคณิตศาสตร์เท่านั้นที่เข้าใจว่าการใช้ความคิดคืออะไร และนักคณิตศาสตร์เท่านั้นที่มีสิทธิที่จะใช้ความคิด ความเชื่อเช่นนี้อาจถูกต้องก็ได้ แต่ยังคงรอไปในอนาคตเพราะทฤษฎีดังกล่าว ยังไม่ค้ำสมดังที่เชื่อกันจนบัดนี้

เภสัชวิทยามีได้เจริญมาจากการเลือกว่าใครมีสิทธิที่จะสอน ใครมีสิทธิที่จะวิจัย แต่เจริญมาเพราะผลงานของนักวิทยาศาสตร์จากสาขาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ฐานกำลังของวิชาอยู่ที่ทฤษฎีต่าง ๆ อันเป็นเอกลักษณ์ของวิชา ซึ่งทำให้สามารถรวบรวมความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันเข้าให้เป็นปึกแผ่นต่อเนื่องกัน โดยไม่ต้องจำกัดว่าจะค้นพบด้วยศาสตร์และวิชาใด ความสำเร็จของวิชาเภสัชวิทยาอยู่ที่ความรู้และเทคนิคของวิชาเป็นประโยชน์ต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอื่น ๆ หลายด้าน ผลงานของนักเภสัชวิทยาที่แล้มาให้ความรู้เพิ่มขึ้นในวิทยาศาสตร์สาขาอื่น เช่น เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา สรีรวิทยา การแพทย์ ฯลฯ เพราะวิชาเภสัชวิทยาก็ประกอบด้วยวิชาการสาขาเหล่านี้เป็นหลัก

เภสัชวิทยามีได้มีประโยชน์ต่อประชาชนโดยการกล่าวอ้างของนักเภสัชวิทยา ไม่มีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสาขาใดที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยลำพัง เภสัชวิทยามีประโยชน์ต่อประชาชนได้เป็นอย่างมากเมื่อรวมกับสาขาอื่น ๆ อีกหลายสาขา

การเพิ่มนักวิทยาศาสตร์ที่เชี่ยวชาญสาขาอื่น ๆ ให้มาสนใจและทำงานเป็นนักเภสัชวิทยา จะเป็นการเสริมสร้างกำลังของวิชา และขยายการใช้วิชาให้เป็นประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่แสดงออกตามกฎของปาร์กินสัน ส่อจุดอ่อนและความไม่มั่นใจในตัวเอง การมูมานะที่จะเสริมความรู้ให้กว้างขวางในหลาย ๆ ด้านเป็นการเสริมกำลังทางวิชาการและแก้ไขจุดอ่อนได้ดี นักวิชาการที่มีความรู้และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพของตน ไม่จำเป็นต้องช่วยเสริมความถูกต้องของกฎปาร์กินสัน.